

ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ¹

к.е.н., доц. Шкарупа О. В., студент гр. ТМ-81 Часник О. М.

На сьогоднішній день, в АПК України задіяно близько 4 млн. чоловік, що становить 17,6 % усіх працюючих. В суспільному продукті національного господарства частка продукції, виробленої в аграрних підприємствах складає близько 25-30% і в національному доході – близько 30%. Продукція сільського господарства та вироби із сільськогосподарської сировини складають основу споживчого кошика населення держави.

Незважаючи на важливість розвитку АПК, сьогодні ця галузь знаходиться у глибокій депресії. Низькорентабельне сільське господарство з яскраво вираженим сезонним характером виробництва, яке значною мірою залежить від природних умов, є більш відсталою галуззю економіки, порівняно з промисловістю та сферою послуг. За деякими підрахунками вчених, для ефективного ведення сільського господарства, потреба АПК в оновленні основних засобів становить близько 110 млрд. грн., з яких 60 млрд. грн. необхідні для придбання нової сільськогосподарської техніки.

За статистичними даними станом на 01.07.2011 р., починаючи з 1992 р., в АПК України було залучено близько 2602,4 млн. дол. США прямих іноземних інвестицій (6,4 % загального обсягу в економіку). З них вкладено 1772,0 млн. дол. США у промислові підприємства та тільки 751,8 млн. дол. США у сільськогосподарські підприємства. За перше півріччя 2011 р. в агропромисловому секторі відбувся відтік іноземного капіталу в розмірі 80 млн. дол. США, з них майже 28,5 млн. дол. США з галузі сільського господарства. Такий спад у інвестуванні, пов'язаний, насамперед із світовою фінансовою кризою, подолання наслідків якої, вимагає від вітчизняної економіки пошуку шляхів підвищення інвестиційної привабливості сільськогосподарських підприємств з інтеграцією основних напрямів із рівня галузі на рівень підприємства. У зв'язку із цим особливою актуальністю набуває питання розробки інвестиційної стратегії розвитку сільського господарства з метою підвищення його інвестиційної привабливості.

Низька активність іноземних інвесторів щодо вкладення капіталу в сільське господарство в першу чергу зумовлена негативним іміджем України на світовому інвестиційно-кредитному ринку, основними причинами якого є: недосконалість законодавча база; нестабільна політична ситуація; недосконалість податкового законодавства; недостатній рівень розвитку фінансового ринку; недосконалість ринкового механізму; в т.ч. в сфері страхування інвестицій.

Світовий досвід свідчить, що інвестиційно привабливою українська економіка буде лише тоді, коли, стабілізується правове регулювання інвестиційної та іншої господарської діяльності, а також коли умови господарювання відповідатимуть загальноприйнятим економічним законам та принципам. Інвестиційне законодавство України як і вся система права, характеризуються, по-перше, відсутністю чіткого механізму виконання діючих законів; по-друге, наявністю поруч із існуючими законами великої кількості підзаконних нормативно-правових актів, а саме постанов Кабміну, наказів, листів міністерств та відомств і тощо. Існують також протиріччя між прийнятими законами, та порушення чинного законодавства. Таким чином, найпершим кроком щодо покращення інвестиційної привабливості в АПК є створення стабільного, послідовного правового середовища функціонування як іноземних, так і вітчизняних суб'єктів інвестиційної діяльності. Перспективним джерелом поповнення фінансових ресурсів сільського господарства є розвиток іпотечних відносин, тобто надання кредитів під заставу тих об'єктів, на яких не впливає інфляція. В цьому контексті, важливим кроком до покращення інвестиційного клімату в сільському господарстві є остаточне вирішення питання власності на землю. Серед інших джерел інвестування слід відмітити також муніципальні позики, продаж об'єктів незавершеного будівництва, доходи від приватизації, заощадження населення тощо. Стратегія інвестиційного розвитку сільського господарства повинна базуватись на основі забезпечення інвестора об'єктивною інформацією про стан та перспективи розвитку певного об'єкта інвестування. Для цього необхідним є проведення регулярного моніторингу інвестиційної привабливості, результати якого мають доводитись до уваги потенційних інвесторів як у вигляді окремих інформаційних збірників так і на офіційних сайтах регіональних та центральних органів управління. Для стратегічного інвестора не будуть достатньо переконливими аргументи інвестування засобів у над прибутковий проект, якщо дана галузь в масштабах країни знаходиться у критичному стані. Аналогічно, не дивлячись на фінансову вигоду інвестиційного проекту, ризик політичної та економічної нестабільності в державі чи регіоні зведе до нуля будь-які намагання привабити інвестора. Лише чітке вираження інвестиційної політики держави у основних її проявах, а також сприяння до прозорості та спрощення бюрократичних процедур можуть стати основними передумовами формування позитивної інвестиційної привабливості України та сільського господарства.

¹ Матеріал підготовлений і публікується у рамках теми № д/р 0111U002149 «Фундаментальні основи формування екологічно орієнтованих механізмів реалізації соціально-економічного потенціалу в умовах інформаційного суспільства», 2011–2013 рр.